

זמני כניסת ויציאת השבת

הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
7:06	8:21	ירושלים
7:23	8:24	בני ברק
7:14	8:25	חיפה
7:20	8:22	באר שבע
7:59	9:06	ניו יורק
8:31	10:05	לונדון

נחמתנו

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה

נחמו נחמו

יציאת השבת

ימים של נסיעות הם הימים הללו, "מנהג המקום" ברוב המקומות, בימים אלו לצאת ל"דאצ'ה", לנופש, כל אחד וסגנונו הוא.

כאשר מתכננים את החופשה, בדרך כלל לוקחים את הכל בחשבון, ומצטיידים בכל מה שניתן. אך קורה ונתקלים פה ושם במחסור בדברים מסויימים, ומתכננים להתארגן במקומות הנופש.

מכאן נשוב ונתריע, כי בכל הנוגע להכנות לשבת, יש לדאוג להם מבעוד מועד, באשר בשעות האחרונות של יום השישי, אין זה זמן נכון להתארגנות כלל ועיקר.

ידע הציבור בארץ, כי בכל ערי ישראל, כולל אלו הקרויות ערים לא דתיות, כמעט ואין ניתן להשיג חנויות פתוחות ביום שישי בשעות אחר הצהריים. כל מי שנסע פעם בדרכים לצורך כלשהו ביום שישי אחר הצהריים, הבחין על נקלה, כי הכבישים כמעט ריקים, ומכוניות מעטות מצויות בדרכים. בצמתים נמכרים פרחים לכבוד שבת, וכל היקום כולו אומר "בואי כלה".

זהו הצד היפה בעם ישראל, על כל רבדיו ואוכלוסיותיו, כי השבת ניכרת בה בפרהסיא בכל פנה ופנה, וביתר שאת בערב שבת, בה הכל טרודים בהכנות לשבת. גם אם רואים מישהו שמתעכב בהכנות, ברור הוא כי הדבר הוא רק משום אונס שאירע לו קודם לכן, וחשבון מוטעה הביאו להתעכבות זו.

על אחת כמה וכמה, שהדבר מחייב אותנו, שכל השנה נוהרים כל כך על שמירת השבת, שנרבה בכבודה ובשמירתה גם בימים כאלה בהם אנו יוצאים החוצה, ונגמור את התארגנותנו בשעה מוקדמת של יום שישי.

ומכאן ואילך מתחילים להתקרב. דווקא בשעת החורבן היו פני הכרובים זה לזה ומחוברים זה לזה, על אף שבשעה שאין ישראל עושים רצונו של מקום הכרובים הופכים פניהם זה מזה.

וכך אכן הולכת הנחמה ומתגברת מרגע לרגע ומשבושע לשבוע, עד שבשבוע האחרון של שבועה דנחמתא קוראים אנו: "שוש אישיש בה' תגל נפשי באלקי כי הליבשני בגדי ישע מעיל צדקה יעטני", שהוא סוף הנחמות. ומשם ל"שבת תשובה" על כל המשתמע מכך.

הנחמה הראשונה נתפסת עם השבת - שבת נחמו, לפי שהשבת עצמה מסייעת לנחמה, השבת שהיא עולם החירות כאן בעולם הזה, שאין בה לא צער ולא כאב לא יגון ולא אנחה, היא מהווה עוגן הבסיס של העם בכל מחשכי הגלויות השונים בדרך לגאולה הקרבה והולכת.

*

בשם הרבי רבי מנדלי ויטעבסקר זצ"ל אומרים, כי מה שאמר רבי שמעון בר יוחאי "אלמלא משמרין ישראל שתי שבתות כראוי - מיד נגאלין", אותם שתי שבתות המה "שבת חזון" ו"שבת נחמו", לו היו ישראל משמרין אותם כראוי על כל המשמעות שבהם, כשמצד אחד שבת חזון המכילה את כל עוצמת החורבן והגלות, ומיד לאחריה שבת נחמו המכילה את כל הנחמה, הרי שמיד היו נגאלים. הבה נתפס כראוי באותה נחמה שמזריחה לנו השבת, נשמר אותה כראוי, נכבד אותה כראוי, וכך אכן נוכה ל"נחמו נחמו עמי" - נחמה בכפלים.

"שבת נחמו" "שבעה דנחמתא".

אחרי "תלתא דפורענותא", ששיאם הגיע ב"שבת חזון", הקודמת ליום תשעה באב - המועד הקבוע לפורענות בישראל מחד, ומאידיך המועד הקבוע ועומד ללידת המשיח והציפיה הדרוכה לבואו - מגיעים ימי הנחמה וההתעלות. כמה סתירות מיניה וביה מכילים ימים אלו.

הנה מגיעים השבועות של בין המצרים - תלתא דפורענותא, נכנסים אט אט למדריות אבלות שונות על חורבן בית אלוקינו והגלות המרה והנמהרת הנמשכת זה זמן רב כל כך, וככל שנוקפים הימים, האבלות מתגברת ומתעצמת, כך כשמגיעים הימים הראשונים של חודש אב, שבהם מומעטים בשמחה והאבלות מורגשת בכל צעד ושעל מתהלכות היום יום. ובהגיע ז' אב מתעצמת האבלות עוד ועוד, עד שגם סעודות מצוה נערכות באופן מצומצם ביותר. שלא לדבר על ערב תשעה באב אחרי חצות היום, כשכל בתי המדרשות בטלים, והתוגה שורה בכל פנה ופנה. עד שמגיע הלילה המור והנמהר, בליל זה יכיוון בני, יושבים בחושך ומתמוגגים בדמעות שלישי באמירת האיכה והקינוח.

והנה, מגיע תשעה באב עצמו, היום המיועד לפורענות, בבוקר אין מברכים האחד את רעהו לשלום, יושבים בבית הכנסת שעות ארוכות על הארץ ומקוננים "אלי ציון ועריה". מאידך, יום זה עצמו, נחשב למועד, לא פחות. אין אומרים בו תחנון ולא למנצח ולא א' ארץ אפים לפני הוצאת ספר התורה, ולא אומרים בו לא סליחות ולא "אבינו מלכנו" כמו

בשאר תעניות ציבור. מגיע ובא חצות היום של תשעה באב, הוא הזמן שבו שולחה האש בבית המקדש, הוא הזמן שבו התחיל חורבן בית המקדש שנמשך עד למחרת היום, ודווקא אז, דווקא בשעה זו, מתרוממים ומתיישבים על הכסאות הנוחות, מחזירים את הפרוכת, מניחים את הפאר על הראש. דוקא אז, בשעה הקשה והחמורה ביותר, מדברים דיבורי אמונה ותקוה, מתחילים להתעודד.

ומאז הכל מתהפך, ערב שבת נחמו, שבת נחמו, שבעה דנחמתא, חמשה עשר באב שלא היו ימים טובים לישראל כמותו.

מה זה?

ביאורם של הדברים מתבארים בדברי רבותינו הראשונים וגדולי האחרונים, כי עד למצב של החורבן, מאז שהתחילו ימי "בין המצרים" היה זה מצב של כביכול חרון אף על עם ישראל. אך משעה ששלטה יד זרים בנחלתנו - נחלת ה', ושפך ה' את חמתו על עצים ואבנים, בזה בעצם כילה ה' את חמתו! כילה - גמר! הסתיימה בכך תקופת החימה, ומעתה ואילך מתחילה תקופה של התקרבות. נכון הוא הדבר שהתקרבות זו, כבר נמשכת ונמשכת זמן ארוך, ארוך מדאי, אך ללא כל ספק ככל שנוקף הזמן כך יותר ויותר אנו מתקרבים למועד הגאולה השלמה, ההתקרבות הזו החלה מתשעה באב המור והנמהר בו נחרב בית המקדש.

זהו פשר הביטוי של חז"ל שאחרי חצות של תשעה באב נולד המשיח, כי התחלת התנוצצות הגאולה הוא דווקא בשעה זו שבה נחרב בפועל בית המקדש, דווקא זה היווה ביטוי לכך שהסתיימה תקופת הריחוק,

פניני הלכה

שאלה: היוצאים לנפוש בערים אחרות, ומגיעים למקום ששם המנהג להדליק נרות בשעה אחרת מהרגילות במקום שהם דרים בו, מתי צריכים להדליק נרות באותו מקום?

תשובה: ההולך ממקום שרגילים להדליק שם מוקדם יותר, למקום שרגילים להדליק מאוחר יותר. כגון, ההולך מירושלים ששם נוהגים להדליק נרות 40 דקות לפני השקיעה, ומגיע למקום שמנהג המקום להדליק 22 דקות לפני השקיעה, היה ראוי שידליק נרות גם במקום שבא לשם 40 דקות לאחר השקיעה.

וכן להיפך, ההולך ממקום שרגילים להדליק נרות שבת 22 דקות לפני השקיעה, ומגיע למקום שמנהג המקום להדליק נרות חצי שעה לפני השקיעה או 40 דקות לפני השקיעה, עליו להחמיר ולהדליק נרות כמנהג המקום שבא לשם.

כך היה ראוי להיות מן הדין.

אלא שבזמנינו אין מנהג קבוע בערים הגדולות, וגם בירושלים ישנם רבים שאין שומרים על המנהג להדליק את הנרות 40 דקות קודם השקיעה, אם כן כמעט ואין שייך דין זה בזמננו, אמנם, ההולך לנפוש במקום שמנהג המקום מקובל על כל בני המקום [כגון במושב וישובים קטנים], צריך לנהוג כמנהג החמור הנוהגים במקום שבא לשם או כמנהג החמור במקום שיצא משם.

מלבד זאת, ההולך לנפוש במקום שרוב בני המקום מקבלים שבת בשעה מוקדמת, נגרר הוא אחריהם בקבלת השבת המחילה את השבת גם עליו, ובוודאי שעליו להדליק נרות בטרם קיבלו רוב בני המקום את השבת.

מקורות לעיון: פסחים ג, א - ב; שולחן ערוך יורה דעה סימן ריד; שולחן ערוך אורח חיים רסג, יב; שמירת שבת כהלכתה מג, נז; ספר עבד המלך שמות עמוד לד.

לשון חכמים

שבת נחמו הוא השבת הסמוך אחר ט' באב, וישמחו כל העם ויבטחו לנחמת ביאת הגואל, ואומר יוצר: "ארוממך א-ל חי", אופן: "שאו מנחה", אמת ויציב: של יום טוב, זולת: "אמת משל" וכו', ויש מקומות שאומר "אל-היכם" בקדושה למוסף.

מהרי"ל סוף הלכות תשעה באב

נראה לי למה נקראת שבת זו שבת נחמו, דאיתא בגמ' (שבת קי"ט) לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחיללו בה את השבת, ולכך נחמו נחמו עמי, אולם זה יהיה רק בשעה אשר שבת נחמו, שהשבת כבר תתנחם בירושלים ויכבודה כיאות לשבת מלכתא, ובני ישראל יכירו במתנה ששבת שמה, ואז יקויים בנו נחמו נחמו עמי יאמר אלמלא.

שפע היים לפרשת ואתחנן תשל"ח

אמרת השבת

"מחלליה מות יומת, כי כל העושה בו מלאכה ונכרתה הנפש ההיא מקרב עמיה"

האר"י הקדוש כתב, כי "מחלליה" אמור על חילול הלילה שהוא לשון נקבה, והמושך הפסוק "כי כל העושה בו מלאכה" הולך על יום השבת שהוא לשון זכר.

פירש רבי מאיר שפירא מלובלין זצ"ל את דבריו בפירוש הפסוק, כי לילה הוא רמז לשבת שבימי הגלות, כי בזמן הבית כשיד ישראל היתה תקיפה וסנהדרין היו מענישים על כל חטא וחטא, הרי שאדם שחילל שבת אין זה אלא אם נכנסה בו רוח שטות ושיגעון, כי הרי יודע בבירור שיענש על כך, ואפילו בשוגג היה מחוייב להביא על כך כפרה. לא כן לאחר החורבן, פרצה ההפקרות, וכל מי שמחלל את השבת גורם לכך שאף אחרים ילמדו ממנו שאין זה נורא כל כך, וההפקרות מתרבה מתקופה לתקופה, ותקופה זו מכונה בשם לילה.

זהו איפוא פירוש הכתוב, "מחלליה" - מחללי השבת בתקופת לילה וחושך, "מות יומת" - לא די שממית את עצמו, אלא שממית גם לאחרים. "כי כל העושה בו מלאכה" - כל העושה מלאכה בשבת שהיא בבחינת יום בזמן שבית המקדש בנוי ויד ישראל תקיפה, ונכרתה הנפש ההיא מקרב עמה" - רק הוא בלבד יקבל את עונשו, ולא יגרום לאחרים לחלל אף הם את השבת. מה שאין כן בזמן החורבן, שחילול השבת של אחד, גורם אף לאחרים ללמוד ממעשיו הרעים.

פרשת השבת

שְׁמוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ.
(ה, יא)

חלוקים הדברות השניות מהדברות הראשונות שבהם נאמר "זכור את יום השבת לקדשו".

החוקני פירש בטעם חילוקי הלשונות, לפי שבדברות הראשונות בא להזכיר להם את יום השבת שנתן להם לא מכבר במרה, ולכן נופל בו לשון "זכור". אבל כאן בדברות השניות שנאמרו בשנת הארבעים, בשביל אותם שלא שמעו את הדברות הראשונות, נופל בו לשון שמירה, לפי שעצם ענין השבת לא היה חדש להם.

ובעיקר הלשון "שמור" פירש עוד, כי הוא מלשון הכתוב "ואביו שמר את הדבר" שהוא מלשון המתנה, כלומר שהכתוב מצוה להמתין מבעוד יום מתי תבוא כבר השבת לקדשו, כפי שמצינו ברבי ינאי שהיה מתעטף ואומר "בואי כלה בואי כלה".

עוד כתב לפרש, שהלשון זכור נאמר ליורדי הים, והלשון שמור ליושבי יבשה. מקור פירוש זה הוא בדברי הפסיקתא, ושם מתבאר, כי יורדי הים אין יודעים באיזה יום הם נמצאים, ולכן עליהם נאמר "זכור", לפי שכך הדין שמי שהולך בדרך ואינו יודע באיזה יום שבת, שומר את כל הימים ממלאכות שאינן הכרחיות, וסופר את הימים לפי חשבונו וביום השביעי שלו הוא מקדש על הכוס, הרי שעיקר השבת אצלו הוא הקידוש. אבל יושבי היבשה היודעים את מנין הימים, עליהם נאמר "שמור", שהם צריכים לשמור את כל דיני השבת.

לפי זה ביאר בספר **טעמא דקרא** מה טעם בדברות הראשונות נאמר טעם השבת "כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בהם וינה ביום השביעי", ואילו בדברות האחרונות נאמר "וזכרת כי עבד היית וגו'", לפי שהדברות האחרונות הולכות על מי ששוכת מכל המלאכות לגמרי, שזה כנגד מה שהיו עבדים במצרים וניצלו, מה שאין כן בדברות הראשונות שהולכות על אדם הנמצא במקום שהוא מונה את הימים לפי חשבונו ומקדש את היום השביעי, והטעם כדי להזכיר לו את בריאת העולם בששה ימים.

מעשה לשבת

השבת שר'פאה את בת המפקד

השר מעל פניו.

אך יצאו שני הרבנים מחדרו של השר, פנה הצדיק רבי נחומ'קה לעבר הרב לפידות שפניו נפלו, ואמר לו כי עוד לא אבדה תקוותו, ועוד יראה הרב כי השר עוד יצטרך לנו.

כך אכן אירע, לא הרחיקו שני הרבנים מכותו של השר, והנה רץ אליהם איש צבא ממשרתו השר - המפקד, וקורא אליהם: "שובו רבני ישראל, כי דבר מה לשר אליכם". כשישבו שני הרבנים לחדרו של השר, פנה הלה לרב לפידות ואמר לו: "הנה פיך דובר על הרב הגלוח אלדך, כי איש קדוש הוא. על כן, אם יש לאל ידו להבריא את בתי היחודה, ילדה צעירה לימים, השוכבת על ערש דוי זה ימים רבים, אזי אמלא את הפציעם לטוב ואביע תודות לכם". הרב לפידות בשמעו את הדברים, נחרד לנפשו ואמר לשר: "התחת אלוקים אנחנו?". אך הצדיק רבי נחומ'קה ששמעו את הדברים פנה אל הרב לפידות ואמר לו "הקצר יד ה' הושיע?", וביקשו מאת השר להלוך אותם אל החדר בו שוכבת הבת.

עד מהרה הובלו הרבנים לעבר חדרה של הילדה, והצדיק נעמד בפנית החדר ופרש את כפיו בתפילה לשמים, ואמר: "בזכות שמירת שבת קודש ומועדי ה' מקראי קודש, תקום הילדה בת השר מערש מחלתה, למען יידעו בעמים כי אתה ה' אלקי כל הארץ בידך החיים והמוות". כשיסיים הצדיק את תפילתו הנרגשת, יצאו הללו מהחדר ופנו ללכת לדרכם.

לא חלף זמן רב, ובבית המפקד תמונה רבתית, הילדה פקחה את עיניה, וביקשה לראשונה מאז פרוץ מחלתה דבר מאכל ומשקה. וכך מיום ליום התחזקה ושרה לאיתנה, ואחר כשבוע ימים, מרכבה הדורה עוצרת מתחת ביתו של הרב לפידות, ובה אנשי צבא שבאו בשליחות השר המפקד, וקראו את הרב לפידות אל השר. הרב הוביל את המרכבה דרך מעונו של הצדיק רבי נחומ'קה, ושניהם יחד הופיעו שוב בבית השר, וזה הובילם לחדר בתו הילדה, והנה הם רואים אותה בריאה ושלמה משתעשעת ומשחקת כאחד הילדים.

קרא אליהם השר ואמר להם, כי עתה אעשה להם את כל מה שהם מבקשים, תחת אשר הם החזו את בתו בברכתם, ומתחייב הוא להניח לעובדים היהודיים בצבא מלעבוד בימי שבת ומועדים, ולהשיב את עיניו לטובה עליהם.

המדינה, והוא, ורק הוא, יוכל לדבר עם השר הנכבד בשפת המדינה, ובתור רב יישמעו דבריו, ואף אם שפת עלגים היא, ה' יהיה בעזרו. ענה לו הרב, וזאת אעשה איפוא, וזלת בקשה אחת יש לו, אם הצדיק יבוא עמו, או כי אז גם הוא ילך וידבר אל השר מתוך תקוה כי ה' יהיה לימינו, על אף שהוא אינו תולה בכך תקוות רבות. והסכים הצדיק לבוא עמו יחד אל מפקד הצבא, וכך אכן נקבעה פגישה לשני הרבנים הללו להיוועד עם השר המפקד במעונו של אותו גביר.

כשנכנסו שני הרבנים לבית הגביר, שמעו הם את מפקד היחידה כשהוא ממלא את פיו שחוק, באמרו כי הנה רבני ישראל מגיעים לבושים אלי בבגדי היהודים המגוחכים לבקש ממני איזה טובה... על אף כל זאת חיוק רבי נחומ'קה את הרב לפידות, ונכנסו לחדרו של השר, וזה פנה אליהם מיד והרעים עליהם בקולו: מה הפצנכם ומה בקשתכם? הרב לפידות השיב לו מיד: "אדוני השר! הנה רבם של היהודים עומד על ימיני - תוך כדי שהוא מצביע על הצדיק רבי נחומ'קה - והוא איש קדוש רם ונשא מאוד, והוא מבקש ממך אדוני השר, כי בחסדך הגדול, תטיב לאחינו היהודים העובדים בצבא תחת פיקודך, שיתנו להם חופש בימי שבת ומועדי".

כשישמע זאת השר, רתח מועם והשיב להם ברעם קולו: "מה לי ולשבת של היהודים, הרי היהדות שנואה עלי, ומה פתאום חשבתם כי אתן ליהודים הרחבה ופטור?" וכך גירשם

דמות פלאים היתה דמותו של הצדיק המפורסם רבי נחומ'קה הורדנר זיע"א, אשר אודותיו התהלכו סיפורי מופתים למאות ואלפים, על צדקותו המופלגת, על גודל מעשיו בצדקה והסד, על שגב רום קדושתו ותורתו, סיפורים שהתהלכו מפה לאוזן בחרדה ובסילודין, כשהכל מפטירין אחריו "מקודש מקודש".

מלבד דאגתו במסירות נפש לצרכיו של כל יהודי ויהודי שיכול היה לעזור לו, כשהיה מכתת את רגליו מבית לבית הן לאיסוף כספים אצל העשירים והן למלאות את כל צרכי הנוקקים והנדכאים בעירו הורדנא ובכל האזור, עוד היה גם הוא וטורה לרווחתם הרוחנית של תושבי עירו, הן במסירת שיעורים בחברה ש"ס שעמד בראשה ובדרשות הוצבות להבות אש באריועם שונים שהתרחשו בעירו, והן בעסקנויות שונות כפי צרכי הזמן.

הסיפור שלפנינו אירע בשנת תר"כ, עת נדו חיילות המדינה ממקום למקום, ובאחד מפרברי העיר הורדנא, קנתה שביטה מחנה גדול של אנשי צבא מובחרים עם מפקדם מעליהם. בימים ההם כשחיילות המדינה היו נדים ממקום למקום, היו אנשי הצבא מקבלים דירות ואכסנויות בתוך בתי העיר, וכך גם במקרה זה מפקד היחידה המובחרת הזו, שהיה במעמד שר, גר במעונו של אחד מגבירי העיר הורדנא.

שמועה התגנבה לאוזני הצדיק רבי נחומ'קה, כי מפקד הצבא אינו מניח ליהודים המשרתים והעובדים בצבא, לשבות ביום השבת ולנוח בימי חג ומועד. התעצב הצדיק אל לבו, ורעיונותיו ועשתנותיו נבוכו כיצד לעשות דבר מה כדי לשחרר את היהודים מעבודה בימי שבת ומועד.

וממחשבה למעשה, פנה אל הגאון רבי אלכסנדר משה לפידות זצ"ל שהיה באותם ימים רב באותו איזור בו השתכן הצבא, וביקשו כי ילך להשתדל בבית הגביר אצל מפקד הצבא השוכן שם, שישחרר את היהודים ממלאכה בשבתות ובמועדי ישראל, שיהיו יהודים המה. רבי אלכסנדר משה ענה לצדיק, כי אין סיכוי שמפקד הצבא ישתכנע מדבריו, שכן על אף שהוא מכיר את שפת המדינה, אך אין הוא יודע לדבר בה כאחד הנכבדים, ודבריו נשמעים כדברי עלגים.

אך הצדיק הפציר בו מאוד, ואמר לו כי אין לו להחריש בשעה זו, והחובה הזו התגלגלה לפתחו, באשר הוא בקי בשפת

זכריהם הם זכרונם

הגאון הצדיק רבי יוסף גרינוואלד זצ"ל אדמו"ר ואב"ד פאפא בעל "יוחי יוסף" - י"ג אב תשמ"ח

חוסר מגווע מצוקים היה הרב מפאפא, שהמשיך את דרכי אבותיו בהרצת תורה ויראה טהורה לדורות שלמים של תלמידים ותלמידי תלמידים. בפטירת אביו בעל "יוגד יעקב" בנו של בעל "ערוגת הבושים" נקרא הוא למלא את מקומו ברבנות קהלת פאפא, ולעמוד בראשות הישיבה הגדולה שהתנהלה במקום על ידי ה"יוגד יעקב". ודווקא בשנים אלו, כשכל אירופה טבלה בנהרות דם, התרוממה קרן התורה בישיבתו של הרב מפאפא, עד שנכנסו הגרמנים הרשעים גם לאיזור ההוא באירופה. אחרי המלחמה קומם הרב מפאפא את ישיבתו בארה"ב, שם הרים את קרן התורה, עד לפטירתו הפתאומית.

חן מיוחד היה לימי השבת בישיבתו ובקהלתו של הרב מפאפא, כפי שמציינים בניו ממושיכי דרכו בהקדמה לספר "יוחי יוסף" על התורה, כי הדברים המכונסים בספר הם מ"אשר דרוש דרש מידי שבת בשבתו על שולחנו הטהור, כאשר נאספו אליו העדרים עדרי צאן קדשים כשתילי ותים סביב לשולחנו ליהנות ולהתענג תענוג דקדושה".

הכנותיו המרובות לקראת שבת המלכה, המחישו לכל הבא בארבעת אמותיו באופן ברור מאין כמותו, שהנה עומדים לעבור ולהכנס מעולם אחד של ששת ימי המעשה, לעולם שונה לחלוטין - עולם שכולו טוב. מעיד תלמידו עוד מהעיר פאפא בשנות הזעם יבלחט"א הגאון רבי נתן גשטטנר שליט"א: "קשה לשכוח את הרושם הנפלא שעשה עלי כשהסתגר בדד בבית המדרש בכל יום שישי, והיה מעביר את הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום מתוך ספר תורה פתוח, כקול נעים ודביקות רבה. התחבאנו, פרחי התלמידים, בין הקירות, כדי שלא יבחין בנו, ונוכל להקשיב לקול קריאתו אשר נכנסה בכל אברינו כשמן הטוב".

יְדֵי הַשַּׁבָּת

יְדֵים יְקָרִים!

בְּשָׂבוּעוֹת אֵלּוּ, בְּלַכְּם בְּטַח מְצוּיִים בַּחֲפָזָה, אֵינן לְמוֹדִים בְּמִסְגָּרוֹת הַרְגֵלוֹת, וְחַיֵּי הַיּוֹם יוֹם מְשֻׁתָּנִים בְּמִקְצָת.

נְכוּן, אֵינן סֵדֶר מְחִיב, אֵינן צְרִיךְ לְקוֹם מְקֻדָּם בְּבִקּוּר וְלְרוּץ לְבֵית הַלְמוּדִים מִתּוֹךְ תַּקְנָה שְׂלֵא לְאַחַר אֶת תַּחֲלַת הַיּוֹם כְּרִאוּי.

אָבֵל בְּכָל זֹאת, יְהוּדֵי לְעוֹלָם אֵינֵנו יוֹצֵא לְחַפְזָה, בְּכָל חַיֵּינוּ יֵשׁ לֹא לִיהוּדֵי סֵדֶר יוֹם הַדּוֹרֵשׁ וְתוֹבֵעַ מִמֶּנּוּ לְמִלְאֵת אֶת הַיּוֹם בְּחַיֵּי תוֹרָה וּמְצוּת. מִתֵּר וְרְצוּי לְהִתְרַעֵנּוּ וּלְמַלְאוֹת אֶת הַגּוֹף בְּכַחוֹת מְחַדְשִׁים, אָבֵל אֵינן זֶה זְמַן שֶׁל פְּרִיקָת עַל חַלְלָה.

כָּל אֶחָד צְרִיךְ לְקוֹם בְּבִקּוּר, לְהִתְפַּלֵּל, לְקַרֵּא קְרִיאַת שְׁמַע, וּבְשֻׁנָּשִׁים לְאַכֵּל לְבִרְהָ אֶת הַבְּרִכוֹת פְּפִי הַרְאוּי לָהֶם, בְּכַבֵּד רֹאשׁ וּבְמִתְנוּת.

כִּדְ גַם בְּאֲשֶׁר מְגִיעָה הַשַּׁבָּת, שַׁבָּת קִדְשֵׁנוּ וּמְחַמְדֵּינוּ, עֲלֵינוּ לְהִתְפַּנּוֹן לְבוֹאָה פְּפִי שְׂמִתְפַּנְנִים לָהּ כָּל הַשָּׁנָה. בְּיוֹם שִׁישֵׁי אַחַר הַצְּהָרִים, כְּבָר נִתְפַּנּוֹן לְקִרְאֵת בּוֹאָה שֶׁל הַשַּׁבָּת, נִלְמַד קֶצֶת פְּרָשַׁת שְׁבוּעָה, נִתְרַחֵץ וְנִסְדֵּר אֶת הַבַּיִת פִּיאֻת לְקִרְאֵת בּוֹאָה שֶׁל הַשַּׁבָּת.

גַּם אִם נוֹסְעִים לְמָקוֹם אַחֵר, וְלֹא הֶפֶל מְסַדֵּר כִּמוֹ בְּכָל הַשָּׁנָה, בְּכָל זֹאת הַשַּׁבָּת הִיא שַׁבָּת, וְצְרִיכִים לְכַבֵּד אוֹתָהּ. שְׂתַהַיָּה לְכַלְכֵּם שַׁבָּת שְׁלֹנָה שֶׁל מְנוּחָה וּמְרֻעָה

שַׁבָּת שְׁלוֹם

משל ונמשל

לשבת זו קוראים "שבת נחמו" על שם הנחמה הנקראת בהפטרה של השבוע "נחמו נחמו עמי". נשאלת השאלה, הרי מזה קרוב לאלפיים שנה, קוראים אנו מידי שנה את ההפטרה של שבת נחמו, ושוב חזרנו לקרוא איכה בתשעה באב שלאחר מכן, מהי אפוא הנחמה שהיתה בשנה הקודמת? כיצד יכולים להתנחם, ללא שנושענו ובית המקדש עדיין חרב?

משל למה הדבר דומה?

ראובן ושמעון עזבו את נשותיהם והלכו לחוץ לארץ, ראובן שהיה עני מרוד נסע כדי להביא טרף לביתו, ואילו שמעון שהיה עשיר מופלג נסע להנפש בחוץ לארץ. עברו ימים ושנים, ושניהם עדיין לא שבו, ולנשותיהם לא הגיע כל מידע מבעליהם.

והנה יום אחד בא סוחר מאותה ארץ שאליה נסעו שניהם, ובידיו אף מכתבים מהבעלים לנשותיהם, אך ביקש מהם שימתינו לו יום אחד עד שינוח מהדרך המפרכת, ולאחר מכן יפרק את מטענו ויביא להם את המכתבים. כששמעה אשת שמעון העשיר את השמועה, הלכה לביתה בשמחה. לעומת זאת אשת ראובן העני לא עזבה את הסוחר והפצירה בו שימהר ויתן לה את המכתב של בעלה כבר עתה.

שאל אותה הסוחר, מדוע את מפצירה יותר מאשת שמעון?

השיבה לו: האשה הזו אינה חסרה מאומה, יש לה כסף וכל מה שהיא רוצה, כל מה שהיא צריכה כרגע הוא רק לדעת שבעלה עדיין חושב עליה ומתכנן לחזור אליה, ברגע שאמרת לה כי בידך מכתב מבעלה אליה, היא כבר שמחה ורגועה. לעומת זאת בעלי הלך לחו"ל כדי למצוא מזון ותרוף למשפחתי העלובה הלבושה בגדי סחבות והבית ריק מאוכל, לכן אני כבר משתוקקת לדעת אם בעלי אכן מצא לו מקור פרנסה ואם שלח הוא כסף במכתבו.

הנמשל:

הפחד הגדול של עם ישראל אחרי החורבן הוא, שמא הקדוש ברוך הוא נמש אותם. לכן קוראים אנו את דברי הנביא: "נחמו נחמו עמי", כלומר ה' יתברך שולח לנו דברי נחמה ואומר כי עדיין עמו אנחנו, זוהי הנחמה הגדולה ביותר בגלות בה אנו נמצאים.

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל.
לזיכוי הרבים נא הדפיסו
והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הגליון בכל שבוע,
ולהערות הצעות ותרומות
yismechu@yismechu.com

מזלא טבא וגדיא יאה

מעומקא דליבא נשגר בזאת

ברכת מזל טוב חמה ולבבית לעורכי העלון במסירות

הרה"ג ר' שמחה אולמן שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו שיחי'

הרה"ג ר' שלמה זלמן שטרנפלד שליט"א

לרגל הכנס בנו שלום נ"י לנועם עול תורה ומצוות

יזכו לגדלם לתורה לחופה ולמעשים טובים, ויזכו לרוות רוב נחת
דקדושה מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא